وای، وای، این معامله عین ربا است، عین ربا است. چنین نکن. هرگاه خواستی خرمای خوب بخری، خرماهای خودت را به کالایی دیگر بفروش و با آن خرمای خوب بخر.

از ابوسعید خدری رضی الله عنه روایت است که می گوید: بلال با خرمای بَرْنی (نوعی خرمای بسیار مرغوب) نزد رسول الله صلی الله علیه وسلم آمد که رسول الله صلی الله علیه وسلم خطاب به وی فرمود: «مِنْ أَيْنَ لك هَذَا؟»: «اینها را از کجا آورده ای؟» بلال گفت: نزد ما خرمای نامرغوب بود، دو صاع از آنها را در برابر یك صاع فروختم تا رسول الله صلی الله علیه وسلم از آنها بخورد. اینجا بود که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود: «أَوَّهْ، أَوَّهْ، عَيْنُ الرِّبَا، عَيْنُ الرِّبَا، لا تَفْعَلْ، وَلَكِنْ إِذَا أَرَدْتَ أَنْ تَشْتَرِيَ فَبِعِ التَّمْرَ بِبَيْعٍ آخَرَ، ثُمَّ اشْتَرِ بِهِ»: «وای، وای، این معامله عین ربا است، عین ربا است. چنین نکن. هرگاه خواستی خرمای خوب بخری، خرماهای خودت را به کالایی دیگر بفروش و با آن خرمای خوب بخر».

[صحیح است] [متفق علیه]

بلال رضی الله عنه با خرمایی بسیار مرغوب نزد رسول الله صلی الله علیه وسلم می رود که ایشان از مرغوبیت آن تعجب می کند و می فرماید: «این را از کجا آوردی؟». بلال می گوید: خرمای نا مرغوب داشتیم، با دو صاع خرمای نامرغوب یک صاع خرمای مرغوب خریدم تا رسول الله صلی الله علیه وسلم از آن میل کند. اما این کار برای رسول الله صلی الله علیه وسلم گران تمام شد؛ چون گناه و معصیت نزد ایشان بزرگ ترین مصیبت ها بود. بنابراین فرمود: این عملت عین ربا بوده و حرام است؛ دوباره چنین نکن؛ هرگاه خواستی با خرمای نامرغوب خرمای خوب بخری، ابتدا خرمای نامرغوب را به چند درهم بفروش، سپس با درهم هایی که داری خرمای مرغوب بخر؛ چون این کار مباح بوده و به دور از ارتکاب حرام می باشد.

http://www.sunnah.global/hadeeth/fa/show/6033